

FOUMENT

DIARI NAL INACIÓ STA REPÚBLICA

REDACCIO I ADMINISTRACIÓ

PERLA, 2. - REUS

TELEFON NÚM. 168

NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS

ENCARA QUE NO'S PUBLIQUN

Añy XIII

Núm. 262

Reus, dimecres 27 de Novembre de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIÓ

REUS. Ptes. 1'50 al mes.

Fora. " 4'50 trimestre.

Estranger. " 9' -

Número solt 5 cèntims

SABONERIA QUEROL

Fàbrica: Carrer Boule (darrera el Teatre Fortuny) - Tel. 318

Classe Extra, blanc. Quintá (416 kgs.) a 53'50. Arroba 13'40
" Superior " " 51'50 " 12'90
" Primera " " 48'50 " 12'15
" Segona vert " " 42' " 10'50
" Tercera " " 40'50 " 10'15
" Corrent " " 35'50 " 8'90

FRANCFÀBRICA

ENFERMETATS DELS NOIS

Pel metge especialista Francesc Figuerola

DE L'HOSPITAL CÍVIC-MILITAR I DEL DISPENSARI MUNICIPAL

LABORATORI de SEROLOGIA i BACTERIOLOGIA
i d'anàlisi química aplicat a la clínica

REACCIÓ DE WASSERMANN

Carrer de la Font, 12. Reus Consulta de 3 a 5

DR. S. GIL VERNET

METGE CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE SANTA CREU. EX PREPARADOR

ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA

CIRURGIA. MATRIU. VIES URINARIES

ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES

CONSULTA: DE 6 A 8

Carrer Nou de Sant Francesc, 5, principal. BARCELONA

F. DE P. FORTUNY GULLI

DR. EN MEDICINA i CIRURGIA

EX-INTERN PER OPOSICIÓ del HOSPITAL CLÍNIC de BARCELONA

ENFERMETATS INTERNES

Consulta: De 12 a 1 i de 3 a 5

Piazza de Prim, 6 - REUS

La nostra capacitat de legislar

Sí l'autonomia i consistís només que en la llibertat d'aplicar-nos nosaltres mateixos les lleis que en donés l'Estat central, no tóra altra cosa que l'exercici d'una perfecta esclavitut. I ho tóra encara que les lleis que ens donés l'Estat central ens fossin, en un moment determinat, plaents. No és possible l'autonomia, hom no pot resignar-se a sí mateix, si li manca la facultat de donar-se les seves lleis.

Sense el poder legislatiu cap nacionalitat pot creure garantida la seva personalitat. Perque les lleis polítiques han de basar-se, complementant-les, detallant-les i dignificant-les, en les lleis naturals. Es en la evolució, és en el perfeccionament gradual del poble, que cal cercar-hi el procés legislatiu. Per això la autonomia posa el poder de dictar les lleis en el mateix que ha d'aplicar-se-les, tal com ell, més bé que ningú, es coneix i sap les condicions de la seva naturalesa a les quals s'han d'adaptar les seves lleis.

Catalunya, reclamant el reconeixement de la seva personalitat i el respecte de la seva autonomia, reivindica, en ço que sigui de la seva competència, la sobirania.

Les necessitats i les consideracions de la coexistència d'un Estat nacional i d'un Estat central, imposen a l'un i l'altre limitacions de jurisdicció, però no supedita-

BANC DE REUS

de Descomptes i Préstams

Negociem els cupons Amortitzable 5 per 100 venciment 15 Novembre, Catalanes Gas 6 per 100, f. c. Sarrià 6 per 100, Port Sevilla 5 per 100, Teléfons 5 per 100, E. Elèctrica 5 per 100, i tots els de venciment 1.r Novembre. Cobro i descompte dels títuls amortitzats.

AGENCIES A FALSET I MORA D'EBRE

cions de l'un a la soberanía de l'altre. Una semblant supeditació equival a una tutela, a una incapacitat, a una manca de plena personalitat que és el supòsit inicial del procés autonomista.

Ara s'estila per alguns el dir que Catalunya no està capacitada per assolir un Parlament, ço és, la facultat legislativa, i «pel nostre bé» pretenen mantenir-nos en l'omino-sa supeditació actual.

Es clar que aquesta dita és de una absurda gratuitat. Catalunya—cenyint-nos als temps de la Renaixença—ha demostrat a bastament la seva capacitat de legislar. Es ella qui formulà el projecte de Mancomunitat com una transitoria fórmula transaccional, qui gestionà i aconseguí la seva aprovació, qui l'ha implantada amb un seny i una vigoría que han sobrepassat totes les esperances i totes les temences d'èxit d'amics i d'adversaris. Catalunya ve demanant d'una pila de anys ençà la promesa reorganització dels petits i dels grans municipis, no limitant-se a exercir el dret de petició, sino formulant projectes renovelladors i viables. Així mateix és ella qui més que ningú es capté del problema complexíssim de la creació i delimitació de les hisendes locals i de les qüestions econòmiques. Ella ha dut la aplicació del sufragi universal i ha preconitzat a Espanya l'adopció del sistema de la Representació Proporcional, donant una forta nota de preparació i de modernitat.

Ella ha insistit en la conveniència d'escometre reformes de tanta trascendència social com la de l'impost per la plus-valua i la d'un interventicisme de l'Estat, per tal de amparar el públic consumidor, indefens avui dia, contra els abusos de les grans companyies subministradores de serveis generals. Malgrat l'empedreiment de les nostres lleis civils, per manca de renovació, i la invasió de l'esperit uniformista, ha rebrotat a Catalunya l'esplendorós i divers de les solucions i de les institucions consuetudinaries.

I ultra tot això, Catalunya en mig segle s'ha refet tota ella, la seva riquesa i el seu esperit, amb una finor i una plenitud que molts no són aptes per a capir-les. I seria ridicol suposar que un poble que sap organitzar efectivament la seva vida, no sabria redactar les seves lleis.

* * *

Pero el ridicol s'accentúa si hom esguarda d'on ens venen els retrets. Els qui planyen malèvolament la nostra manca de preparació, els qui asseguren gravement que Catalunya no està encara capacitada per a fer ella mateixa les seves lleis, són la gent de les darreres oligarquies centralistes, l'agonia de les quals és l'innoble fi d'un procés de abúlica eixorquia.

"LA VANGUARDIA"

Suscripció, venda, repart, anuncis i esqueles mortuories: JOSEP DEU, corresponsal, A. baix Jesús, 8.- Reus

TEATRE BARTRNA

Encara que inoportunament, hem de tributar un xardarós aplaudiment al primer actor Sr. Nolla, per la magistral execució que donà al protagonista de «Papá Lebonnard», posada en escena la nit del prop passat dijous.

En Nolla és un actor d'admirable ductilitat i de talent extraordinari. Solzament posseint aquestes qualitats pot sortir-se airós de la varietat de treball que ve presentant nos i que el públic li premia ovacionant-lo en justicia.

Després de la veritable creació de «Papá Lebonnard» hem de parlar encar que siga lleugerament de la magnífica comèdia dels Quintero «Los Galeotes», en la que En Nolla hi encarna de la manera com ell sab fer-ho el simpàtic personatge de Miquel.

Podem parlar amb elogi del conjunt d'interpretació d'aquestes dues obres. La Srt. Ortiz, en una i altra sapigué conquerir-se sorollosos aplaudiments. La Sra. Roca juga de manera perfecta la «Carita» de «Los Galeotes». Mereix ésser mencionada la Srt. Olivari que en «Papá Lebonnard» sapigué triomfar de la dificultat que ofereix el personatge que li estava encomanat.

Els demés actors se portaren discretament, distingit-se En Ferrer Vilches que resultaria un excel·lent artista si es presentava segur dels seus papers.

La presentació, impecable.

Per al pròxim dijous l'empresa d'aquest teatre anuncia la reestrena de la célebre comèdia de Shakespeare «La fierecilla domada». Per a fer l'honor merescut a l'obra, s'està pintant per a ella decorat expressos, segons resen els programes.

Esperem amb dalit aquesta funció.

Teatre Fortuny

Avui, 27 de Novembre de 1918

Aconteixement artístic

DEBUT de la famosa i popular estrella espanyola

AMALIA MOLINA

Cants i balls regionals

Decoracions propietat de la artista pintades per l'eminent escenògraf Lluís Muriel

Per l'Autonomia

EL MALLORQUÍ

El Centre Regionalista de Palma de Mallorca ha cursat a tots els Ajuntaments de la illa daurada la circular que, va a continuació, demanant que es facin seva i estudiïn la qüestió de l'Autonomia:

«Aquest Centre Regionalista, en contemplar la imminència, a moltes regions espanyoles, d'un triomf de les doctrines autonomistes i principalment d'una deslliuració cultural i espiritual, encara que lamentant no poder alçar la veu a dintre de cap de les corporacions municipals de Mallorca per no tenir-hi representació no vol deixar de complir un de sos deurès patriòtics que és recordar respectuosament a vosté que l'enderreriment polític en què es troben els corrents vitals del regionalisme no és convenient a la dignitat tradicional de la nostra patria Mallorca; i per això molt efusivament supliquem a vosté:

Primer. Que posa a discussió entre els diferents elements del consistori que dignament presideix, el tema de l'Autonomia municipal.

Segón. Que com a primera passa per a capacitar el nostre poble per a una pròxima Autonomia regional, demani l'Ajuntament de sa digna presidència al Govern d'Espanya, que sigui declarat oficial el mallorquí dintre de tot el territori de la nostra illa.

Tercer. Que es demani urgent-

ment que Mallorca sigui l'arbitre de tot l'ensenyament públic primari i secundari. Si no, la idea es

Quart. Que apoïí la idea d'una oportuna assemblea de tots els municipis de Mallorca per a constituir unes bases de régime autonòmic administratiu i polític a dintre de la unitat federal de l'Estat espanyol.

Espera aquest Centre Regionalista que es farà càrrec de la transcendència dels moments i que un abandonament ara, per part de Mallorca dels seus drets morals i des prerrogatives materials, pot ésser la fatal ruïna de la nostra personalitat com a regió amant, abans que tot, de sa fesonomia històrica i de sos atributs característics; i que per consegüent, sabrá encaminar el poble que representa per a les rutes de la llibertat serena i deixarà al marge, el mateix que tots els regidors de l'Ajuntament que presideix, les diferencies i apassionaments partidistes.

Déu vos guard.
Ciutat de Mallorca, 22 de novembre de 1918.—El Consell Directiu.

Mr. Wilson a Europa

Telegrafien de Nova York al «Times» un programa no oficial de l'itinerari probable de la visita den Wilson a Europa.

El dia 3 de desembre pronunciarà un discurs al Congrés, exposant a grans trets çò que espera portar a terme a Europa i donant les raons de la necessitat de la seva visita.

El dia 4, sortida de Nova York, i vers el 9 arribada a un port britànic i entrevista amb Lloyd George.

El 12 ó 13, visita a França, on passarà uns vuit dies entre París i Versalles, on se celebrarán les conferencies amb els delegats aliats.

Se sugereix aquí la possibilitat de que es firmen dos tractats de pau: un regulant els principis fonamentals a grans trets i el segon, en fetxa més llunyana, regulant els detalls.

El 11, visita als principals camps de batalla de França i Bèlgica i a l'exèrcit americà.

Després de Nadal, el President, de retorn a Versalles, reanusarà, segons aquest programa, les conferències.

El President podrà visitar Itàlia i de neu Anglaterra ans de l'obertura de la Conferència de la pau.

Mr. Wilson embarcará en l'«Aga-
monnon», abans «Kaiser Wihelm
II», al que escoltarán destroiers.

«Primer de tot és ser: ser un ma-

teix i no un altre, viure la pròpia vida i no una vida emmatllevada. Moure's per propi impuls, actuar les pròpies idealitzacions. No rebre la llei de fora, treure-se-la de les pròpies entranyes, ser llei de si mateix. Aquesta acció és la primera etapa de tot nacionalisme. Totes les nacions grans i petites, poderoses i humils poden aspirar a arribar-hi.

E. PRAT DE LA RIBA. De «La Nacionalitat Catalana»)

Gran Hotel - Restaurant

de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb bany, díxers i telèfon

Fábregas i Recasens
BANQUERS

Valors, Cupons, Banca, Banvi, Biros

Rambla dels Estudis, 4
Barcelona

TELÉFONS A 2248 i A 3453

Els cafès GILL

SON: Els de més fortalesa.
Els de més aroma.

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca) - Reus

La Hidráulica Reusense
de EMILI AULES

Extens assortit en Mosàics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms

Reus

CONVALESCIENTES
JARABE hipoftálico CLIMENT

MARCA VIUDA

Taller de Carralleria d'obres

JOAN ADSERA CAMPS
Creu Vermella, 11. - REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagà, de Barcelona, i reparació de les mateixes.

JOAN PUJOL

Recader de Reus a Barcelona

Arribal al Jueves. REUS

GERMÁN O. PÍ. - Lleida

Grans existències de màquines d'escriure, noves reconstruïdes i d'ocasió, des de CINQUANTA PESSETES!!

Remington - Smith Premier - Yost
Underwood - Fox - Monarch, etc.

¡CINC ANYS DE GARANTIA!
Aparells multicopistes. — Vendes a places i al comptat. — Demani V. la màquina que desitja i li serà servida amb tota garantia. — Dipòsit de cintes d'un i dos

colors, especials per a cada model. — Paper carbó, Plomes Stilogràfiques, llapis i tota classe d'accessoris procedents de les fàbriques Americans més célebres i afamades. — TALLER ESPECIAL per a REPARACIONS GARANTITZADES

ÚNICS REPRESENTANTS A REUS:

A. TERRAFETA

E. MASSAGUE

El cas més senzill de TOS Litinoïdes Serra El Recorstituent milagroso

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afecions tranzitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratories són el millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparéixer tot seguit la fatiga que optimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

Riquíssima Aigua de Taula

Exigiu sempre el nom LITINOIDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes,

UN PAQUET SOL 10 CÉNTIMS

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria grisa, aclarix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensables per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA - Arraval Sta. Agna, n.º 80 - REUS

Sense aquesta marca

parell NO és un Gramòfon
= CATALEGS GRATIS =

Companyía del Gramófon

S. A.
ESPAÑOL

Èxit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO i GARUSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPINÀ** - Carrer Major, 22
Despatx: 24, pral. - REUS

Dipòsit de Relotgeria. - Relotges de butxa i Desperadors des de 2'90 p.

Demaneu sempre XOCOLATA ORFF

Tipo de xocolata perfecte : La més rica en cacau

Representant a Reus: **AGUSTI GIL, Metge Fortuny, 3**

JOSEP SOLE

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA

Bou de la Plaça Nova, 16

Passeig de Gràcia, 62 (Colinado)

Hospital, 4 (Estaaac).

REUS

Güell i Mercader, (Hos-

talets), 22.

Telefon 359
Arraval Santa Agna, 5.

TINTORERÍA de

Manuel Cibiach

Se renta i tenyeix tota classe de roba. — S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7

Casa PUJOL

TRAJOS DE LIÀNA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37

REUS